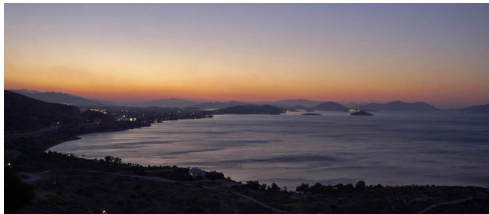

Το έκανε από το '90. Μια φορά το χειμώ να. Και μια φορά το καλοκαίρι. Για χειμωνιάτικο, προτιμούσε την 21η Δεκεμβρίου, μα το παράτησε σύντομα. Το καλοκαιρινό όμως το κράταγε περισσότερο από 10 χρόνια, για ανήμερα Δεκαπενταύγουστο.

Εγκατέλειπε το σπίτι, γύρω στις 4 την νύκτα. Έφευγε με το δίτροχο και τον φωτογραφικό εξοπλισμό στην πλάτη. Ανέβαινε σε κάποιο βουνό, ή κατέβαινε σε κάποια παραλία, με πρόσβαση προς ανατολάς. Έβλεπε, φωτογράφιζε την ανατολή του ήλιου.

Μετά τις επτά έμπαινε στην πόλη. Πρωί 15αύγουστου. Η πόλη στα καλύτερά της. Άδεια. Με όλη τη χάρη της μοναξιάς. Με όλη την άνεση να μη ενοχλήσεις, να μην ενοχληθείς.

Το επόμενο στάδιο, ήταν ένα γερό πρωινό. Στο κέντρο. Το μεγάλο ζαχαροπλαστείο - ρεστοράν - μπαρ ολότελα άδειο. Στην ετήσια επίσκεψή του εκεί, με το ψυχρό φως των ψυγείων να φωτίζει, το γλυκό περιεχόμενο και μια μικρή ταμπέλα να γράφει: «Τούρτες 5.000 Δρχ. το κιλό». Ζούσαμε ακόμα στην εποχή του εθνικού νομίσματος. Στα τελευταία του βέβαια. Από αυτή την εικόνα, του Δεκαπενταύγουστου του 2000, περίσσευαν, της δραχμούλας, μόλις 18 μήνες ζωής.

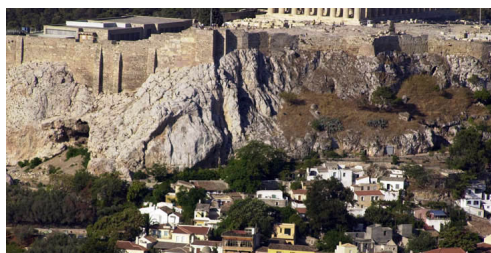
Τέσσερα χρόνια νωρίτερα, το '96, ολόγυρα στην πόλη, φαινόταν ο καλπασμός προς το ενιαίο νόμισμα. Για την μεγάλη ιδέα. Για το μετρό, τα έργα, για τους επερχόμενους Ολυμπιακούς αγώνες. Για το λαμπρό βαγόνι προς την πολιτισμένη Ευρώπη.

Οι πρώτοι, θαμώνες στο ζαχαροπλαστείο, ήταν συνήθως ηλικιωμένες κυρίες. Υπέθετε ότι θα είχαν χάσει τους συντρόφους τους. Τις έβλεπε άκαμπτες, να διατηρούν μια σεμνή αξιοπρέπεια σε ένα κόσμο που (φανταζόταν), πως δεν θα τους άρεσε πια. Και ούτε τους ανήκε.

Τελείωνε τον καφέ του, τον μοναδικό της χρονιάς, το τσιγάρο, ένα από τα τελευταία της θερινής καπνιστικής περιόδου και η αποστολή ολοκληρωνόταν με την δεύτερη φωτογράφιση της μέρας. Γωνιές της πόλης που από μακριά δεν άλλαζαν. Αλλά το περιεχόμενό τους, το έμφυχο δεν θα ήταν ποτέ πια ίδιο.

Ζούσαμε μια εποχή μετάβασης. Οι πάρα πολλοί δεν το καταλάβαιναν. Στους πολύ λίγους δεν άρεσε. Έφερνε και ένα ερωτηματικό η όλη υπόθεση. Πόσο "γραφτό" να ήταν;

Η Αθήνα και ολάκερος ο τόπος, έκανε τα τελευταία βήματα μιας πορείας απώλειας. Έχανε

τα όποια μοναδικά χαρακτηριστικά του και γινόταν άλλο ένα αντίτυπο μιας οικουμενικής εικόνας, μιας ενιαίας κουλτούρας. Γινόταν μια πλατφόρμα εύκολη για τους ξένους, δυσκολότερη για τους ντόπιους. Και αυτά τα τελευταία βήματα, ήταν τα πιο βιαστικά, τα πιο απότομα.

Θα μεταμορφωνόταν σε ένα τόπο, όπου το ναι, το όχι και το ίσως ήταν το ίδιο πράγμα.

Έτσι όταν διάβασε πριν λίγες μέρες, ένα e-mail από, χαμένο στο χρόνο, φίλο που ρωτούσε:

«Που θα πας να καπνίσεις και να πιείς τον μοναδικό καφέ της χρονιάς, το πρωί του δεκαπενταύγουστου;

Απάντησε:

«Μου κάνει εντύπωση που το θυμάσαι αλλά, ατυχώς, και αυτό, έγινε Ιστορία.

Πρώτον, διότι δεν καπνίζω εδώ και δεκαπέντε χρόνια.

Δεύτερον, διότι ο τόπος έχει τόσο πολύ αλλάξει που δεν έχει πια νόημα

Τρίτον διότι μάλλον μεγάλωσα, με την έννοια της κόπωσης και όχι της ωρίμανσης

Σκέπτομαι όμως, ότι μόλις εβδομηνταρίσω (και ασφαλώς, αν εβδομηνταρίσω), όπου πλέον πολλά θέματα θα είναι πολύ αλλιώς, μήπως το ξανάρχιζα.

Όλο το πακέτο.

Ξενύχτι, φωτογράφιση την ώρα της ανατολής, τσάρκα στην έρημη πόλη νωρίς το πρωί, καφές, τσιγάρο. Δεν μπορώ να ξέρω, πως θα είναι τότε, υποθέτω μια απογοήτευση αλλά

όπως και να είναι, θα έχω φυλαγμένες τις εικόνες του παρελθόντος. Έτσι, σαν καταφύγιο.

Όχι απαραίτητα διότι "παλιά ήταν καλύτερα". Όχι. Μα, τότε, ζούσε ακόμα η πιθανότητα πως μπορεί να γίνουν και καλύτερα. Κι αν με ρωτούσες, τότε αυτή η πιθανότητα, έπαψε να ζει, θα σου απαντούσα πριν κόψω το κάπνισμα».

